

Jak założyć firmę w Islandii

Anna Grabowska 19-11-2007, ostatnia aktualizacja 19-11-2007 14:34

W Islandii systematycznie rośnie liczba przedsiębiorstw zakładanych przez osoby zagraniczne. Prawie 70 proc. z nich to firmy jednoosobowe. Dotyczy to również Polaków, którzy przede wszystkim decydują się na tzw. samozatrudnienie – głównie w budownictwie i transporcie

Przedsiębiorstwa zagraniczne rozpoczynające działalność w Islandii w formie spółki są zobowiązane do zarejestrowania się w Rejestrze Spółek. Jeśli jest to spółdzielnia, rejestrują się w Rejestrze Spółdzielni. Natomiast spółki cywilne i osoby prowadzące indywidualną działalność gospodarczą rejestrują się w biurze szeryfa. W chwili rejestracji urząd statystyczny przydziela firmie numer identyfikacyjny, a urząd skarbowy numer VAT. Cały proces jest szybki i nieskomplikowany.

Wszystkie dokumenty składane władzom islandzkim muszą być tłumaczone na język islandzki przez tłumacza przysięgłego.

Kompletny wniosek o rejestrację firmy jest zazwyczaj rozpatrywany w ciągu jednego dnia.

Spółki z o.o. publiczne...

Obcokrajowcy najczęściej zakładają w Islandii oddziały spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, które mają w swoich krajach, albo filie zagranicznych przedsiębiorstw.

Jeśli chodzi o spółki z o.o., to w Islandii funkcjonują ich dwa rodzaje: publiczne (będące odpowiednikiem polskiej spółki akcyjnej) i prywatne (odpowiedniki polskiej spółki z o.o.).

Publiczne spółki z o.o. wykorzystywane są do większych przedsięwzięć gospodarczych. Mogą być notowane na giełdzie, gdzie m.in. pozyskują szerokie grono udziałowców. Minimalny kapitał zakładowy takiej spółki wynosi 4 mln koron islandzkich (ISK). Musi mieć co najmniej dwóch założycieli, dwóch udziałowców, trzech członków zarządu oraz jednego dyrektora i co najmniej jednego menedżera (osoba bezpośrednio zarządzająca spółką). Założyciele ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania zaciągnięte w imieniu spółki także wtedy, gdy nastąpiło to przed jej rejestracją. Sprawozdanie finansowe sporządzane przez publiczną spółkę z o.o. musi być poddane badaniu przez biegłego rewidenta bądź firmę audytorską. Zbadane sprawozdanie wraz z rocznym raportem spółki należy przesłać do Urzędu Nadzoru Finansowego w terminie trzech miesięcy od zakończenia okresu księgowego. Wymóg przeprowadzenia audytu dotyczy jednak tylko tych spółek publicznych, które spełniają dwa z trzech warunków: liczba pracowników jest większa niż 50, roczny obrót przekracza 240 mln ISK, kapitał własny przekracza 120 mln ISK. Opłata za rejestrację publicznej spółki z o.o. wynosi 171 tys. ISK.

Opłata za rejestrację prywatnej spółki z o.o. wynosi 88,5 tys. ISK.

...i prywatne

Prywatna spółka z o.o. to forma stosowana przez podmioty średnich i niewielkich rozmiarów. Jest najbardziej popularna wśród zagranicznych inwestorów. Minimalny kapitał zakładowy wynosi 500 tys. ISK i musi zostać opłacony przed rejestracją spółki. Odpowiedzialność wspólników jest ograniczona. Minimalne wymagania dla prywatnej spółki z o.o. to jeden założyciel, jeden udziałowiec, ale minimum trzech dyrektorów. Może zostać też powołany dyrektor zarządzający, ale nie jest to konieczne. Dyrektor zarządzający oraz co najmniej połowa członków zarządu muszą mieć stałe miejsce zamieszkania w Islandii. Wymóg ten nie dotyczy obywateli z krajów członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) lub OECD. Jeśli jest więcej niż jeden założyciel spółki, to posiedzenia zarządu oraz wspólników są obowiązkowe. Obowiązki sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego w prywatnych spółkach z o.o. są takie same, jak w spółkach publicznych.

Niekiedy potrzebne są zezwolenia

Przepisy regulujące zasady funkcjonowania działających w Islandii oddziałów firm zagranicznych są podobne zarówno dla spółek publicznych, jak i prywatnych. Wyjątek dotyczy tylko wymagań co do ujawniania danych w Rejestrze Spółek: są one ostrzejsze dla spółek publicznych. Spółki prywatne muszą w chwili założenia wskazać liczbę udziałowców. Ich odpowiedzialność jest ograniczona do wysokości wniesionych udziałów.

Istotne jest też to, że międzynarodowe spółki handlowe muszą wystąpić o koncesję udzielaną przez Komitet Certyfikacyjny. Jest to zgoda na prowadzenie danego rodzaju działalności na terenie Islandii. Generalnie nie trzeba się obawiać odmowy takiej zgody. Ograniczenia dotyczą jedynie sektorów o kluczowym znaczeniu dla państwa, takich jak rybołówstwo i przetwórstwo rybne.

W niektórych wypadkach może też być konieczne uzyskanie zezwolenia ministra handlu. Chodzi o sytuacje, w których podmiot gospodarczy zakładany jest przez osobę niemającą statusu rezydenta Islandii lub nierezydent ma objąć w przedsiębiorstwie stanowisko członka zarządu, dyrektora lub dyrektora oddziału. Nie dotyczy to firm tworzonych przez osoby fizyczne lub prawne z państw członkowskich OECD i EOG, a więc także z Polski.

Tylko osoba mająca status islandzkiego rezydenta może założyć międzynarodową spółkę handlową. Przedmiotem jej działalności jest obrót i pośrednictwo w handlu z podmiotami zagranicznymi towarami lub usługami pochodzącymi z Islandii. Pozostaje ona poza jurysdykcją islandzką.

Spółki osobowe i komandytowe

W spółkach osobowych wspólnicy ponoszą solidarną i nieograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki i wspólników.

Spółki komandytowe są przeznaczone dla mniejszych przedsięwzięć. Muszą w nich być co najmniej dwaj wspólnicy, z których co najmniej jeden ponosi nieograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki. Odpowiedzialność pozostałych jest ograniczona do wysokości wniesionego wkładu (tzw. suma komandytowa).

W obydwu spółkach, osobowej i komandytowej, nie ma wymogu wniesienia minimalnego kapitału ani szczególnych wymogów co do składu zarządu oraz miejsca zamieszkania jego

członków. Rejestracja spółki jest obowiązkowa tylko wtedy, gdy ma ona być odrębnym podmiotem podlegającym opodatkowaniu. Wysokość opłaty rejestracyjnej wynosi 61 tys. ISK. W takim też wypadku istnieje obowiązek sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego.

Filie

Są to stałe miejsca (placówki, siedziby), za pomocą których całkowicie lub częściowo prowadzona jest w Islandii działalność zagranicznego przedsiębiorstwa. Nie ma wymogu wniesienia minimalnego kapitału zakładowego. Jeden dyrektor filii (menedżer) musi być zgłoszony do rejestru. Musi on być islandzkim rezydentem, chyba że jest obywatelem krajów członkowskich EOG lub OECD. Filie są obowiązkowo rejestrowane w Rejestrze Przedsiębiorców, za co muszą wnieść opłatę – 171 tys. ISK. Nazwa takiego podmiotu musi zawierać w sobie nazwę przedsiębiorstwa macierzystego. Filia sporządza własny bilans i rachunek wyników.

Samozatrudnienie

Jednoosobowa działalność gospodarcza w Islandii, czyli tzw. samozatrudnienie, wybierana jest dla najmniejszych przedsięwzięć gospodarczych. Przedsiębiorcy, którzy ją prowadzą, płacą liniowy podatek ze stawką 36,72 proc. liczoną od wszystkich uzyskanych przez nich dochodów, zarówno tych z działalności, jak i pozostałych.

Zasady opodatkowania

Podatek dochodowy płacony przez spółki z o.o. oraz filie podmiotów zagranicznych jest liniowy i wynosi 18 proc. Wyplata dywidendy dla udziałowców spółek prywatnych korzysta ze stawki 10 proc. (podatek od zysków kapitałowych).

Natomiast stawka podatku dochodowego dla spółek osobowych wynosi 26 proc., jeśli spółka jest zgłoszona jako odrębny podmiot. W takiej sytuacji nie ma już podatku od zysku wypłacanego wspólnikom. Tak samo jest w spółkach komandytowych.

Wszystkie ww. spółki płacą 0,6 proc. podatku od wartości swojego majątku, liczonego od podstawy przekraczającej 4,72 mln ISK. Stopa podatku dochodowego dla międzynarodowych spółek handlowych wynosi 5 proc.

Podatek dochodowy od osób fizycznych, a więc także dla samozatrudnionych, wynosi w Islandii 25,75 proc. Do tego dochodzi tzw. podatek miejski – od 11,24 proc. do 13,7 proc., w zależności od miejsca działania.

Specjalny 5-proc. podatek dodatkowo obciąża dochody przekraczające rocznie 3,98 mln ISK.

Stawka VAT w Islandii wynosi 24,5 proc. VAT od towarów i usług na eksport podlega zwrotowi. Występuje też obniżona – 14-proc. – stawka na większość produktów spożywczych.

Składki na ubezpieczenie społeczne dzielone są między pracownika a pracodawcę. Pierwszy odprowadza na fundusz emerytalny 4 proc. swoich dochodów, drugi zaś 6 proc. płacy pracownika brutto.

Anna Welsyng, radca prawny i doradca podatkowy w kancelarii Welsyng.pl

Islandia nie oferuje specjalnych, indywidualnych zasad udzielania wsparcia dla zagranicznych przedsiębiorców. Do inwestycji w tym kraju zachęcają jednak niskie, 18-proc. stawki podatku dla firm, konkurencyjne koszty tworzenia miejsc pracy, stosunkowo niskie płace i koszty energii, brak opodatkowania zysków osób prawnych podatkami lokalnymi, możliwość prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz emitowania udziałów (akcji) w walucie obcej, brak trudności przy zakładaniu firm, liczne umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania oraz korzystny tzw. kredyt podatkowy, zaawansowana infrastruktura telekomunikacyjna i rozwinięta baza usługowa.

Właściwie wszędzie w Islandii dostępne są tereny przemysłowe pod inwestycje, i to w atrakcyjnych cenach. Władze lokalne mogą oczywiście zaoferować dodatkowe wsparcie obcokrajowcom zakładającym swoje firmy na ich terenie.

Są i problemy. Imigrantom, którzy zdecydowali się założyć w Islandii własną firmę, kłopot sprawia przede wszystkim brak znajomości języka. Ponadto islandzkie banki często nie ufają cudzoziemcom i nie chcą udzielać kredytów ich firmom, szczególnie jeśli w grę wchodzi działalność jednoosobowa.

Ważne adresy

Konsulat Polski w Reykjavíku

121 Reykjavík

Annanaust 1

tel. 003 545 805 300

e-mail: velasala@centrum.is

Konsulat Generalny Islandii w Warszawie

00-697 Warszawa

Al. Jerozolimskie 65/79

tel. 048 226 307 515

e-mail: okonskiz@prokom.pl

Islandzka Izba Handlowa

103 Reykjavík

Kringlan 7

tel. 003 545 107 100

www.chamber.is

Dyrektoriat Podatkowy

150 Reykjavik

Laugavegur 166

tel. 003 545 631 000

www.rsk.is

Agencja ds. Inwestycji w Islandii

101 Reykjavik

Hallveigarstigur 1

tel. 003 545 114 000

www.invest.is

Prowadź interesy za granicą

Kontynuujemy cykl artykułów, w których podpowiadamy, jak założyć firmę w różnych krajach europejskich. Wyjaśnialiśmy już, co musi zrobić polski przedsiębiorca, żeby prowadzić interesy w Belgii i Luksemburgu, Holandii, Grecji, Szwecji, Irlandii, Francji, Danii, Norwegii, Rosji, Czechach, na Słowacji, Węgrzech, Litwie, Łotwie, Ukrainie, w Portugalii, na Białorusi, w Szwajcarii, na Cyprze, w Słowenii, na Malcie, w Chorwacji i Finlandii.

Rzeczpospolita